

Elżbieta Jaworska

"Klucze do wyobraźni. Wyd. 2 poszerz.", Jerzy Kwiatkowski, Kraków 1973 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/52, 229

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) KWIATKOWSKI Jerzy: Klucze do wyobraźni. Wyd.2 poszerz. Kraków 1973, WL, ss. 389, nlb.2, zł 35,-

Tom otwierają szkice poświęcone Baczyńskiemu, Gajcemu i Bieńkowskiemu. Pozostałe dotyczą twórczości poetyckiej drugiej połowy lat pięćdziesiątych i wczesnych lat sześćdziesiątych. Okres ten, obejmujący debiutanckie tomiki Białoszewskiego, Grochowiaka, Harasymowicza, Herberta, Czyża, Bursy, Iredyńskiego i Zycha oraz niektóre zbiory Nowaka, Różewicza i Szymborskiej, uważany jest przez autora za najciekawszy w poezji powojennej. Analiza dorobku poetów uzupełniona została w wydaniu obecnym m.in. omówieniem innych dziedzin artystycznych, pozwalającym podkreślić związki plastyki (Mróz), filmu (Wajda) i teatru (Grotowski) z poezją tych lat. Autor przyjmuje w swoich rozważaniach postawę interpretacyjno-analityczną, bada motywy i słowa-klucze, dąży do uchwycenia charakterystycznych cech metaforyki i wyobraźni poetyckiej, śledzi przejawy nadrealistycznego zmysłu estetycznego.

BP/52/49

El.J.

(II) LAM Andrzej: Wczesna awangarda polska a romantyzm. "Miesięcznik Literacki" 1973 nr 11 s. 45-48.

Przedstawiając stosunek wczesnej awangardy polskiej do romantyzmu, autor terminem "awangarda" obejmuje te wszystkie kierunki i postawy artystyczne, które, mimo ich wewnętrznego zróżnicowania, wyrażały niechęć do kontynuowania funkcji sztuki wynikających z jej obowiązków w walce o wyzwolenie narodu. Przez "romantyzm" zaś rozumie zarówno pisarzy i dzieła sensu ściśle romantyczne, jak ich miejsce i rolę w kulturze postromantycznej, zwłaszcza neoromantyzm. Przytoczone w artykule sądy o romantyzmie wyrażane przez przedstawicieli "nowej sztuki": Stura, S.I. Witkiewicza, Chwistka, Jasieńskiego, a przede wszystkim Peipera, pozwalają stwierdzić, że ich stosunek do romantyzmu, aczkolwiek bardzo zróżnicowany, był w zasadzie pozytywny, że odnajdywali w nim wiele cech zasługujących na uznanie, a nawet hold. Dotyczy to zarówno języka romantyków, jak zwłaszcza roli, jaką poezja romantyczna odegrała w swojej epoce.

BP/52/50

A.P.